

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת נזיר

דפים נט - סו, פרשת לך לך תשע"ו

דרך ישרה תמצית הדף

צדף נט- ס

- *לא ילבש ובית השחי. *נזיר טמא בספק ומוחלט בספק. הדרן!
- א. העברת שיער בית השחי ודין לא ילבש 1. מותר לאיש להקל כל שיער גופו בתער, ומוקמינן דזהו במספרים כעין תער. 2. המעביר בתער ממש לוקה ופליגי אם מדרבנן או מדאורייתא משום לא ילבש דזהו תיקוני אשה וכן אתי לאסור לאשה ללכת בכלי זיין, ולאידך שאסור לאיש להתלבש כמו אשה ולישב בין הנשים וה"ה איפכא ואז הוי תועבה. 3. פליגי אם נזיר מותר. 4. אסור לחוך בבית השחי ובבגדו מותר ובתפילה מחלוקת ולהלכה שרי, ואמרין דיש גבול וזמן שאח"כ נושר וכן לרבי יוחנן לא היה שיער כיון שנשרו מחמת זקנה.
- ב. נזיר שהיה טמא בספק ומוחלט בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ומותר בשתיית יין לאחר מאה ועשרים יום, ומפרשינן את סדרו ותגלחתו 1. בראשונה מביא צפורים שמא הוא מוחלט ומפרשינן דליכא בהו פסול חולין בעזרה כיון שנעשים בחוץ, וא"א לגלח לאחר שבעה שמא אינו מוחלט ואסור להעביר תער עד מלאת נזירותו, ומביא חטאת העוף שמא הוא נזיר טמא וכיון שבאה על הספק נקברת ולא נאכלת, וכן עולת בהמה שמא הוא נזיר טהור ואתיא לחובתו, ומביא אשם ומתנה בשלמים כר"ש ואם אינו נזיר טהור הווי נדבה. 2. בתגלחת שניה א"צ צפורין דכבר יצא אף אם היה מוחלט ודאי, ומביא חטאת העוף שמא לא היה מוחלט וכעת הוי נזיר טמא, ועולת בהמה שמא הוא טהור ואם לאו הויא נדבה. 3. בתגלחת שלישית מביא חטאת העוף שמא בראשונה היה מצורע מוחלט והשניה היתה לטהרת המצורע וכעת הוי לנזירות טומאה, ועולת בהמה שמא הוא טהור. 4. בתגלחת הרביעית מביא קרבן טהרה ומתנה שאם היה טהור הויא לנדבה ואם היה מוחלט הוי לחובתו, שתגלחת הראשונה לצרעתו השניה לספרו השלישית לטומאתו והרביעית לנזירות הטהרה, ומדייקין דכל ארבעת התגלחות הם משום מצוה ולא להעברת שיער בעלמא דאז אפשר ע"י סם. 5. תגלחת אחת אינה יכולה לעלות לנזירות וצרעת דזה לגדל וזה להעביר, ולא לימי ספרו דלהעביר כיון דהוי לפני זריקת דמים, ולא בתגלחת טומאה דהויא לאחר ביאת מים, וה"ה לחלוטו וטומאתו.

הלכן עלך פרק שמיני!

*הפלאה בנוזיר ובערכין. *עבדים בנוזרות ונדרים.

א. בנוזיר ובערכין כתיב בני ישראל ואיש כי יפליא, ומייתי מה דרשינן מינייהו 1. בנוזיר בני ישראל לרבות עבדים ואיש למעט גויים ועל אף שנערכין מיהו נתמעטו מנזירות שנאמר בה לאביו ולאמו, ואתי להו"א לירושה או לכיבוד אב ולמסקנא שגוי אינו נטמא שנאמר והתנחלתם אותם לבניכם ודחי א"כ יש למעט אף עבדים מנזירות, ומסקינן שגוי יכול להיות נזיר ונתמעט מקרבן או נזירות עולם להדיר בנו ולגלח על נזירות אביו וכולהו נדחו. 2. גבי ערכין דרשינן שגויים נערכין ולא מעריכין ודחי נילף מנדרים, אלא אתי לרבות מופלא הסמוך לאיש בישראל ולמ"ד דרבנן אתי לגוי ואתי שפיר למ"ד גויים מעריכין ולא נערכין, ולמ"ד דגויים נערכין ולא מעריכין איש אתי שתינוק בן חודש נערך. 3. כי יפליא בערכין אתי לגוי גדול שצריך גם שידע להפלות משא"כ ישראל, ובנזירות אתי לאביו לרבות ידים שאינם מוכיחות ולרבא אליבא דר"ט להפלאה שידע בבירור דמתחייב ולרבנן שהיתר נדרים יש על מה שיסמוכו.

ב. דיני עבדים בנוזרות ונדרים 1. האדון כופה את עבדו שלא יהיה נזיר משא"כ באשתו שקיים לה, וזה חומר בנשים מבעבדים. 2. מיפר נדרי אשתו עולמית ולא נדרי עבדו ולכן אם יצא לחירות משלים נזירותו, ובזה עבד חמור מאשה. 3. אמרינן שהאדון כופה את עבדו לנזירות אבל לא לנדרים וערכין וקשיא דאם הטעם שלא חל משום שאינו ברשות עצמו א"כ ה"ה נדרים, אלא באוסר עצמו מאשכול או חרצן ואיכא אחריני ודחי לפעמים יש רק אשכול אחד ובלעדיו יחלש מעבודתו, ולמסקנא בנדרים ושבועה לא חל כלל שנאמר להרע או להיטיב והכא הו"א הרעת אחרים שאין הרשות בידו. 4. עבד שנזר וברח לר"מ דינו כנזיר ולרבי יוסי לא, ופליגי להו"א בדשמואל דאמר המפקיר עבדו יצא לחירות וא"צ גט שחרור, ולמסקנא כו"ע סברי כשמואל ופלוגתייהו דלר"מ לא ישתה יין כדי שיצטער ויחזור ולרבי יוסי ישתה כדי שכאשר יחזור לא יהיה כחוש.

צדף סג- סו

*טומאת התהום. *העברת מת שנמצא. *רגלים לדבר. *מורה.

א. טומאת התהום אצל נזיר ועושה פסח טהור, והדינים 1. במשנתנו נזיר שגילח ונדע שנטמא בטומאת התהום אינו סותר ואם נודע לו קודם שגילח אף דהוי אחר מלאות סותר וש"מ דלא אזלינן בתר ידיעה, ואמרינן דלרבנן סותר כולו ולר"א רק שבעה כדין נטמא לאחר מלאות. 2. ילפינן להו"א לר"א שנאמר עליו והיינו במחזורת לו ומקשינן מידיעת אחד בסוף העולם, ולר"ל כמו דרך שהיא בגלוי וקשיא מ"ט בתרומה טמא, אלא גמרא גמירי לה. 3. טומאת התהום בתרומה טהור אם יש לו מקום לעבור או במפורק, אבל טמא בקבר משום דמצרפו וכן בטעון ורכוב כיון דא"א שלא יגע יאהיל ויסיט, ובכולהו בנוזיר ועושה פסח טהור וה"מ שאין אחד בסוף העולם שמכירה, ואיכא בטמון בתבן וצרורות ולא בימים ואפילה ונקיקי הסלעים, ושייכא רק במת ולא בשאר טומאות. 4. טומאה צפה במת טמא ובשרץ בקרקע טהור ובכלים ת"ק מטהר דכתיב בכל השרץ השורץ ור"ש מטמא דכתיב אך מעין וכן נאמר יטמא. 5. הניטלין והנגררין דינן כמונחין וספיקן טמא אבל הנזרקין ספיקן טהור חוץ מכזית מן המת והמאהיל ע"ג טומאה זב וזבה. 6. בעי בשרץ על גבי: כלי שצף ע"ג המים, מת, נבילה צפה, שרץ, נבילה שנמוחה, שכבת זרע, מי חטאת, ועלו בתיקו. 7. הלך בקבר

התהום בשביעי לטהרתו מטומאת מת טהור דלא אלימא למיסתר, ואמרינן דאינו בניזיר כיון שמחוסר תגלחת אלא בעושה פסח דשמשא ממילא ערבא וכמו דאמרינן ביולדת שהביאה קרבן לאחד מלאות.

ב. המוצא מת אחד או שנים יכול להעבירם עם תפוסתם אבל שלשה מתים בתוך ארבע אמות הווי שונות קברות וצריך לבדוק ממנו ולהלן עשרים אמה. והדינים 1. מלשון המשנה ממעטינן אם אחד מהם מצוי, הרוג, יושב, ראשו בין ירכותיו, ומת שחסר, וכן ראשו של זה בצד מרגלותיו של זה דחיישינן שמא הוא גוי. 2. נטילת התפוסה לראב"צ נוטל את הקיסמין והקוססות וזורק את הודאין ומניח את הספיקות והודאין מצטרפין למלא תרוד רקב, ולבן עזאי נוטל עפר תיחוח וחופר בקרקע בתולה שלש אצבעות. 3. בדק ופינה ואח"כ מצא מת שלישי, ללי"ק משאיר את השלישי במקומו וללי"ב כיון שניתנה רשות שרי לפנות דמצאו עילא לטהר את ארץ ישראל, וכן בבדיקה לאחת הרוחות סגי וא"צ לחפור משום דעילא מצאו.

ג. רגלים לדבר בפרקין 1. דף סג, הטובל במערה ונמצא מת משוקע בקרקעיתיה אם ירד להקר טהור ולהטהר טמא כחזקתו שרגלים לדבר. 2. דף סד, מצא שכונת קברות ומצא מת נוסף בתוך עשרים אמה עליו לבדוק הלאה עוד עשרים אמה. 3. דף סה, ספק נגעיים בתחילה טהור ומשנזקק לטומאה טמא, והטעם להו"א מזה שהתורה פתחה בטהרה שנאמר לטהרו או לטמאו ודחי א"כ אף בהזקק לטומאה, אלא קאי על בהרת ושיער לבן ויש ספק מי קדם דת"ק מטמא ורבי יהושע כיהה וטיהר וטעמיה מקרא לטהרו. 4. זב קודם שנזקק לטומאה בודקין אותו בשבעה דרכים: מאכל, משתה, משא, קפיצה, חולי, מראה, והרהור, אבל אין בודקין אותו בראיה שלישית דהוקש לנקיבה ולר"א ברביעית דדריש את, ואז אונסו וספיקו כאשר מסתפק אם מחמת ש"ז, וכן שכבת זרעו מטמאה וזהו להו"א במשא ולמסקנא שאין תולין בה והטעם משום חולשא או גזיה"כ, והזמן לת"ק מעת לעת ולרבי יוסי רק יומו. 5. המכה את חבירו ואמדהו למיתה והיקל ואח"כ הכביד ומת חייב ורבי נחמיה פוטר שרגלים לדבר, ומייתי ששמואל היה ניזיר בגז"ש מורה משמשון, ואינו מורא של בשר ודם שהרי פחד משאול.

הדרן עלך פרק תשיעי וסליקא לה מסכתא נזיר!

שאלות לחזרה ושינון

א. הדרשות מהפלאה דכתיבא בניזירו בערכין

(3)

ב. דיני עבדים בניזירות ונדרים (4)

דף סג- יו

א. דיני טומאת התהום בניזיר ועושה פסח (7)

ב. העברת מת והדינים ומ"ט (3)

ג. רגלים לדבר בפרקין (5)

דף נט- ס

א. העברת שיער בית השחי ודין לא ילבש (4)

ב. ניזיר טמא בספק ומוחלט בספק סדר טהרתו

ומ"ט (5) הדרין!

פרק תשיעי- הכותים אין להם

דף סא- סב

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖 עם תורתך שעשועי,	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש,
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר	מו"ק חגיגה 📖
	לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

« ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~159~

המערכת